

Superwizja w zawodach wsparcia społecznego. Rozważania teoretyczne, empiryczne i implikacje praktyczne, red. B. Sordyl-Lipnicka, K. Wojtanowicz, Kraków 2021, s. 5–7 (Praca Socjalna w Teorii i Działaniu, 5).

DOI: <http://dx.doi.org/10.15633/9788374389006.01>

Wstęp

Zagadnienia związane z wdrażaniem oraz powszechnością stosowania superwizji w zawodach wsparcia społecznego w Polsce wymagają rozważań teoretycznych, dzielenia się przykładami dobrych praktyk oraz wypracowania szerszych standardów jej zastosowania. Superwizja jako działalność służąca zwiększaniu profesjonalizacji pracy socjalnej stanowi kluczowy komponent w obszarze rozwoju zawodowego służb pomocowych. W polskim systemie prawnym na gruncie ustawy o pomocy społecznej odnosimy się do superwizji pracy socjalnej wprost skierowanej do pracowników socjalnych. Jednak zadania pomocy i integracji społecznej są realizowane przez szersze grono specjalistów, którzy również postulują potrzebę wsparcia w utrzymaniu kondycji zawodowej i realizacji zadań. Istnieje zatem potrzeba doprecyzowania teoretycznych podstaw superwizji pracy socjalnej, szczególnie jej funkcji, tak by wymiar oraz zakres jej zastosowania został dookreślony i przyczynił się do realnego podniesienia poziomu jakości pracy wielu specjalistów. Stąd niniejsze opracowanie w szerszym ujęciu prezentuje zagadnienia superwizji od pracy socjalnej do szeroko pojętego wsparcia społecznego, w tym również edukacji. Superwizja wpisuje się zatem w ujęcie nie tylko pracy socjalnej, ale również polskiej polityki społecznej. Stąd tak szerokie dookreślenie tematyczne niniejszej publikacji.

Superwizja stanowi ważny element zarówno rozwoju pracy socjalnej w Polsce, jak i wzmocnienia kondycji zawodowej pracowników socjalnych i szerzej służb społecznych. Jako podstawowe narzędzie dbałości o standardy realizowanej pracy socjalnej jest również ważnym elementem edukacji i wsparcia kadr.

Zmiany zachodzące w obszarze wiedzy potrzebnej do prowadzenia pracy socjalnej wymagają kreowania aktywnej refleksji nad znaczeniem superwizji dla pracy socjalnej i zawodów wsparcia społecznego. Cele superwizji koncentrują się wokół klientów, pracowników (superwizantów) oraz instytucji, w których realizowana jest superwizja. Jednocześnie sam proces superwizyjny w odpowiedzi na potrzeby pracy socjalnej zmienia swój charakter. Tradycyjny przekaz gotowej wiedzy ustępuje miejsca wymianie myśli, wiedzy, umiejętności interpretacyjnych określonych danych diagnostycznych, tak by osiągnąć względnie nowe koncepcje profesjonalnego działania, służące nie tylko przedstawicielom służb pomocowych, lecz przede wszystkim ich klientom.

System pomocy społecznej w Polsce pozostaje w ciągłej fazie kształtowania i zmian. Obecnie stajemy przed kolejnymi wyzwaniem i zmianami społecznymi. Potrzeby klientów pomocy społecznej zmieniają się i wymagają ewaluacji w podejściu specjalistów. Pracownicy systemu pomocy społecznej postulują konieczność wzmocnienia zawodowego, prestiżu zawodu i poprawy warunków pracy. Coraz częściej pojawiają się głosy eksplikujące potrzebę wprowadzenia obowiązkowego zastosowania superwizji jako narzędzia rozwoju zawodowego pracowników systemu wsparcia oraz funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Niniejsze publikacja stanowi wkład w dyskusję nad teorią i zastosowaniem superwizji pracy socjalnej w Polsce oraz można uznać, że wnosi wkład w dalszy jej rozwój i prace nad jej standaryzacją.

Prezentowana książka ma charakter pracy zbiorowej, składającej się z opracowań wielu autorów, którzy podzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem w obszarze pracy socjalnej i wsparcia społecznego oraz superwizji. Tematyka monografii została podzielona na trzy obszary. Pierwszy skupia się na istocie superwizji pracy socjalnej rozumianej jako systemowe wsparcie osób zajmujących się profesjonalnym świadczeniem pomocy. W tej części zaprezentowano również doświadczenia europejskie w zakresie superwizji oraz wskazano na jej podejścia i konteksty.

W drugiej części skupiono się na prezentacji badań w kontekście superwizji pracy socjalnej oraz na podejściu do niej i jej efektach. Zwrócono również uwagę na warunki rozwoju zastosowania superwizji w polskim systemie pomocy społecznej.

Trzecia część stanowi opis przykładów zastosowania superwizji w obszarach wsparcia społecznego. Są to przykłady dobrych praktyk oraz przykłady implementacji superwizji na grunt wsparcia społecznego.

Niniejsza monografia skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, począwszy od polityków społecznych, do teoretyków i praktyków pracy socjalnej, a także przyszłych adeptów zawodów wsparcia społecznego.

Barbara Sordyl-Lipnicka, Katarzyna Wojtanowicz